UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv Doctoris Theologi; Et In Conimbricensi Academia Sacrarvm Litterarvm Olim Primarii Professoris Emeriti De Divina Gratia Pars ...

Continens Prolegomena sex, & duos priores libros De Necessitate Divinæ Gratiæ Ad Honesta Opera

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1620

Cap. IV. De Concilijs Africanis, & Ephesino, quæ co[n]tra Pelag. pro Dei gratia pugnarunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-94086

Visual Library

per illud peccatum factam, quæ Pelagius anathematizauit, & negauit, se illa dixisse, cum tamen illud fuerit semper quasi fundamentum hæresis eius. Idemq; cerni potest in erroribus 18. & sequentibus vsq; ad 27. Ideoque, licet in 18. illi fuerit obiectum, quod dixerit cum Cœlestio, *gratiam Dei non ad singulos actus dari, sed in libro arbitrio esse, vel in lege, ac doctrina.* Et ipse postea propositionem illam cum alijs generaliter neget, & anathematizet, & consequenter verum gratiæ spiritum confiteri videatur, vt illum redarguit Augustinus: nihilominus putandum non est, illum à priori errore, & amphibologia verborum recessisse, cum ipsarum rerum euentus tam in hoc errore, quam in alijs contrarium euidenter ostenderit, vt ex superius dictis manifestum est. Ideo merito dixit August. libr. 2. de Peccat. orig. capit. 8. *Pelagius fefellit iudicium Palæstinum, & propterea ibi videtur esse purgatus: Romanam verò Ecclesiam, vbi eum esse notissimum scitis fallere vsquequaque non potuit, quamuis & hoc fuerit vtrumque conatus, sed, vt dixi, minime valuit.* Et Beda libr. 1. in Esdram cap. 4. sic inquit, *Pelagius in Cœcilio Palæstino hæresim suam, qua gratiam Dei acerrime impugnat confessione, & scripto, non ex animo anathematizauit, ne ipse à catholicis sacerdotibus anathematizatus, locum docendi in Ecclesia, ac suum errorem seminandi facultatem amitteret.*

9. Duo distinguenda. Palæstini Conc. Patres de gratia rectè sensere.

Tandem in illo Concilio duo sunt accurate distinguenda, vnum pertinet ad doctrinam ipsam secundum se, aliud ad Pelagij damnationem, vel absolutionem. Quoad primum satis manifestum ex Actis est, quam syncere de gratia Dei scripserint Patres illius Concilij. Quod quidem D. Augustinus in toto illo libro enixè defendere, ac ostendere conatur. Non quia Concilium illud, licet in doctrina errasset, præiudicium posset catholicæ veritati afferre, cum fuerit tantum prouinciale, sed quia revera non errauit, sed constantissime docuit fidei dogmata, & contraria anathematizauit. Et hoc exponere, magni momenti ab Augustino reputatum est. Tum propter authoritatem Prouincialis Concilij, quæ licet non sit infallibilis, est magna, vt capite sequenti dicemus. Tum ēt quia illorū Patrum iudiciū ostendit consensum antiquissimū vniuersalis Ecclesiæ, tam orientalis q̄ occidentalis vera doctrina de gratia Dei tradenda. Ideo enim insurgentē hęresim statim illi Episcopi communi consensu damnarunt, quia contrariam doctrinam, vt in Scriptura expressam, & à suis Patribus receptam, tanquam catholicam tenebant. Circa factum autem ad personam Pelagij pertinens, videri possunt Patres illius Concilij simplicius, ac breuius processisse, quam negotij grauitas postularet, nam sine vllo examine fidem illius dictis adhibebant, etiam in his, quæ ad dicta, vel facta præterita pertinebant. Sed in hoc facile potest ab hominibus errari, quia non ad doctrinam, sed ad prudentiam, & humana iudicia pertinent. Nemo tamen propterea iudicare audebit, Patres illius Concilij imprudenter egisse, quia vel assumpserunt onus iudicandi de doctrina, non tamen de persona, nisi quatenus in illo Concilio pertinaciam ostenderet, vel potuerunt legitimæ rationes tunc occurrere, quæ ad suauiter procedendum cum Pelagio, eos mouerint, si secum in doctrina consentiret. Et ita Augustinus vbique illos Patres in facto excusat, in doctrina vero plurimum laudat, atque commendat.

De iudicio circa Pelagij personam, &c.

CAPVT IV.

De conciliis Africanis, & Ephesino, quæ contra Pelagium pro Dei gratia pugnarunt.

1. POst Palæstinos Episcopos primum omnium fuerunt solliciti pro gratia Dei tuenda contra Pelagium Episcopi Africani, qui varia Concilia prouincialia in hunc finem congregarunt. Et occasio fortasse fuit, quia sicut Pelagius in Oriente, ita Cœlestius in Africa priusquam in alijs locis, suum errorem seminare cœpit: & fortè apertius, ac liberius, quam Pelagius; vt ex Actis synodi Palæstini nuper relatis coniectare licet. Et quanuis non omnium Conciliorum Africanorum Acta, vel canones habeamus, omnia nihilominus, quorum memoriam inuenimus, recensebimus, vt de serie, ac traditione omnium temporum magis constet. Primum ergo fuit quoddam Concilium Carthaginense, quod paulo ante Diospolitanum congregatum creditur, illius tamen exemplar non extat, illud vero indicant Patres Africani in epist. ad Innocent. quæ est 90. apud August. cum dicunt. *Factum est, vt recensendum peteremus, quid ante fermè quinquennium super Cœlestij nomine hic apud Ecclesiam Carthaginensem fuerit agitatum,* vtiq; in alio Concilio, quod primum omnium super hac causa congregatum esse dicimus. Cuius definitio, seu iudiciū statim in summa refertur in eadem epistola cum adiungitur. *Quo recitato, sicut ex sequentibus aduertere poterit sanctitas tua, quanuis iudicatio manifesta constaret, quia illo tempore Episcopali iudicio excisum hoc vulnus tantum ab Ecclesia videretur, nihilominus tamen communi deliberatione censuimus, huiusmodi persuasionis authores anathematizare, nisi hac apertissime anathematizauerint.*

Ante Diospol. Conc. fuit 1. Conc. Carthag.

Ex quibus verbis intelligi potest, in illo primo Concilio non fuisse actum contra personam Cœlestij, sed contra pestiferum dogma, hoc enim indicant verba illa, *Quanuis illo tempore Episcopali iudicio excisum hoc vulnus tantum ab Ecclesia videretur.* Nam *vulneris* nomine hæreticum dogma significatur, & illa dictio *tantum* excludit authores erroris, ideoque subditur, nihilominus in posteriori Concilio deliberatum esse, *huiusmodi persuasionis authores anathematizare.* Supponitur ergo in priori Concilio non esse actum contra authores, sed contra dogma ipsum. Nam quia tunc authores aperte non prodebantur, conuenientius iudicatum est, errorem damnare, & de persona tacere, sicut Augustinus lib. 2. Retract. cap. 33. de se ipso contra illam hæresim scribere incipiente, ait. *In his autem libris tacenda adhuc arbitratus sum nomina eorum. sic eos facilius posse corrigi sperans.* Vnde cum paulo post ibidem subdit, Cœlestium Pelagij discipulum *iam propter tales assertiones apud Carthaginem in Episcopali iudicio excommunicationem meruisse,* nō loquitur, vt existimo, de hoc primo Concilio, sed de secundo, à quo missa fuit illa epist. 90. ad Innocentium, ibi enim anathematizatus fuit Cœlestius, non in priori Concilio, vt ex dictis verbis constat. Nec refert, quod de illo Episcopali iudicio, in quo excommunicatus fuit Cœlestius, ait Augustinus, *vbi ego non interfui,* quia etiam hoc conuenit illi posteriori Concilio. Nam inter Patres, qui in principio illius epistolæ vt authores eius recensentur, non numeratur Augustinus. Numerantur autem solum 67. Episcopi in 1. tom. Concilior. inter epistolas 24. & 25. Innocent. & in primo tomo Pontifical. epist. post 30. In operibus autem Augustini numerantur 68. addito quidem Quodvultdeo, apud Baronium autem Ann. 416. n. 5. leguntur 77. Sed opinor esse literam mendosam, nam pro sexaginta positum est septuaginta. Itaque Augustinus ibi non interfuit, sed in Concilio Mileuitano paulo post congregato, vt videbimus. Neque de primo Concilio Carthaginensi aliquid aliud scriptum, vel memoria proditum prēter ea, quæ in dicta epistola referuntur, neque alibi mentionem eius fieri, reperimus.

2. *Dogmatis non dogmatizantis in 1. Conc. Carthagin. est censura.*

Verba 2 Conc. Carthag.

Mendosa lectio.

Secundum Concilium Carthagine congregatum contra eundem errorem est illud ipsum, quod epistolam illam ad Innocentium scripsit, quæ inter epistolas Augustini est 90. Quod Anno 416. coactum esse, optime coniectat Baron. eodem Anno in principio. Vnde etiam rectè colligit, prius Concilium, de quo diximus, Anno 412. celebratum fuisse. Huius autem Concilij gesta non extant, præter dictam solam epi-

3. *2 Conc. Carthag & eius gesta reseruntur.*

stolam: & fragmenta quædam, quæ refert August. l. b. 2. de Peccat. orig. c. 2. & sequentibus, quæ desumptisse dicit *ex gestis Ecclesiasticis Carthaginensibus*. Quanuis autem Baronius illa gesta tribuat priori Concilio Carthaginensi, mihi potius videtur ad hoc posterius pertinere: nam in illis nihil aliud agitur, nisi de coarguenda, & conuincenda persona Cœlestij, quod in posteriori potius Carthaginensi Concilio, quam in priori factum esse, iam ostensum est. Vnde ex sequentibus capitulis coniectare licet, paulo post illud Concilium Cœlestium Romam adijsse, vt absolutionem à censura sibi in eodem Concilio imposita impetraret, id enim sine dubio post hoc posterius Concilium, quod in fine Pontificatus Innocentij coactum est, contigit. Nam & hoc Concilium ad Innocentium de persona Cœlestij scripsit, non autem illud prius. Item quia Cœlestius iam non cum Innocentio, sed cum eius successore Zosimo de obtinenda absolutione egit, quam tamen obtinere non potuit, etiam si Innocentij literis ausus non fuerit resistere, vt ibidem August. cap. 7. dicit. In hoc ergo Concilio præcipue de damnatione Cœlestij actum est, & contra illum duo præcipua dogmata fidei videntur fuisse stabilita, quæ in fine illius epist. 90. recapitulantur. Vnum est, naturam humanam ad vincenda peccata, & seruanda diuina mandata sibi sufficere non posse sine vera gratia Dei, qua Christiani sumus, & quam orando petit Ecclesia, & Sanctorum orationibus euidenter declaratur. Aliud est de peccato originali, ratione cuius etiam paruuli baptizantur in remissionem peccatorum. Quæ duo principia totum Pelagij errorem radicitus euellunt.

Anno 412. n. 22.

4. *Mileuitan. Concil. quo tempore celebratum.*

Tertium principale Concilium eodem fere tempore, id est, eodem anno, & post paucos menses (vt recte deducit Baronius) in Africa congregatum, fuit Concil. Mileuitanum, cuius & canones habemus in 1. tomo Conciliorum, & epistolam ad Innocent. quæ est 92. Augustini. Est autem aduertendum, in primo tomo Conciliorum solum referri Acta vnius Concilij Mileuitani, quod celebratum dicitur Ann. Domini 402. Et in eo ponuntur in principio nouem canones ad materiam de Gratia pertinentes, & deinde alij practici, seu morales adiunguntur. Recte tamen & erudite aduertit Baronius, Concilium illud Mileuitanum, quod ad Innocentium Papam epistolam synodalem scripsit, adeo antiquum esse non posse. Quia Concilium Mileuitanum, quod ad Innocentium scripsit, post secundum Concilium Carthaginense in præcedenti §. relatum, celebratum est, vt ipsummet in sua epistola declarat, quam ita concludit. *Hæc ad Sanctitatem tuam de Concilio Numidiæ scripta direximus imitantes Carthaginensis prouinciæ Episcopos nostros, quos ad Sedem Apostolicam, quam beatus illustras, de hac causa scripsisse comperimus.* Præcesserat ergo Carthaginense, quamuis per breue tempus, vt inde fit verisimile, quod vtriusque Concilij epistolam, simul, & per eundem nuncium accepit Pontifex: vt ipse in responsione ad Cōcilium Mileuitanum testatur. At Concilium Carthaginense non potuit celebrari Anno Domini 402. quia, vt supra vidimus, ante quinquennium fuit aliud Concilium Carthagine celebratum, contra errores Pelagij, & Cœlestij, quod non potuit contingere quinquennio ante annum 402. id est, Anno Domini 397. quia tunc nondum fuerat exortus Pelagianus error, aut vix nomen Cœlestij hæresiarchæ auditus fuerat, vt ex historijs est notissimum, & supra est notatum. Ergo nec Concilium hoc Mileuitanum potuit Anno illo 402. celebrari.

5. *Ex Baron. constat duo fuisse Conc. Mileuitana*

Vnde colligit Baronius, duo fuisse Concilia Mileuitana coacta, vnum illo Anno 402. aliud post quatuordecim Annos, vt ipse latè probat dicto Anno 402. 412. & 416. Nam quod aliquod Concilium Mileuitanum fuerit Anno 402. vel circa celebratum, negari non potest. Ita enim habetur in omnibus editionibus Conciliorum, & Baronius id, vt certum, supponit, & colligit ex anno Consulatus Imperatorum Theodosij, & Honorij, qui in principio signatur, idemque potest ostendi ex Concilio Africano, vbi compendium huius Concilij Mileuitani ponitur post c. 25. Et inde etiam intelligi potest, nihil in illo Concilio actum esse de gratia Dei, vel de erroribus Pelagij, quia ibi nulla eius rei mentio fit, sed solum confirmantur Acta præcedentium synodorum, & quædam causæ Episcopales tractantur, & aliquæ leges Ecclesiasticæ præscribuntur, quæ omnia cum his, quę de Concilio Mileuitano referuntur in tom. 1. Concilior. optime consonant, seclusis canonibus de gratia Dei definientibus, qui (vt statim videbimus) in eodem Concilio Africano alteri posteriori Concilio Mileuitano tribuuntur. Quod etiam confirmatur optime illa coniectura, quod eo Anno 402. vix Pelagiana hæresis pullulare inceperat; non est ergo verisimile, tunc fuisse editos canones Mileuitanos contra Pelagium.

6. *Diuersitas vtriusque Concilij.*

Hinc ergo aperte concluditur, post illum primum Mileuitanum Concilium fuisse aliud congregatum, quod epistolam synodalem ad Innocentium scripsit, nam illa epistola scripta est post seminatam in Africa per Cœlestium Pelagianam hæresim, & sex fere annis post primam synodum Carthaginensem contra eandem Cœlestij doctrinam congregatam. Vnde probabilissime coniectat Baronius, fuisse hoc Concilium Mileuitanum coactum Anno Domini 416. quod etiam ex Consulibus notatis in epistola Innocentij ad idem Concilium optime confirmat. Deinde Episcopi, qui illam epistolam scripserunt, non sunt ijdem, qui priori Concilio Mileuitano adfuerunt: nam in priori dicitur adfuisse Xantippus Numidiæ Primas: in hoc vero posteriori alius fuit Primas Numidiæ, & Syluanus nominatur. Item in priori numeratur Nicetius Mauritaniæ Primas, de illo vero nulla mentio fit in posteriori Concilio. Vnde coniectare possumus, *Valentinum*, qui secundo loco in epistola ponitur, fuisse tunc Mauritaniæ Primatem. Denique in priori Concilio primo loco recensetur, & loquitur *Aurelius* Carthaginensis, tanquam Concilio præsidens, in hoc vero posteriori ponitur *Syluanus* primo loco, & deinde *Valentinus*, & postea *Aurelius*, vnde colligi videtur (licet oppositum dicat Baronius) Aurelium in hoc Concilio non præsedisse. Quod maxime confirmat superscriptio responsalis epistolæ Sancti Innocentij, quæ sic habet, *Innocentius Syluano Seni, Valentino, & cæteris, &c.* Non est enim verisimile, omittendum fuisse Aurelium; sed potius in præcipuo loco numerandum, si esset superior cæteris, & præses Concilij. Vnde ille Aurelius, vel non erat famosus Carthaginensis Episcopus, nec ille interfuit huic Concilio posteriori, vel certe aliqua speciali ratione alij duo Primates Numidiæ, & Mauritaniæ ei tunc prælati sunt; cum autem hanc rationem vix cogitare possim, ad illud prius maiori coniectura ducor.

7. *Dubium Baron. affirmat.*

Vnde vlterius dubitari potest, an hoc Concilium posterius fuerit generale totius Africæ, sicut fuit prius, vt ex Actis eius constat. Baronius enim Anno 402. num. 55. affirmat, & ideo consequenter dicit, vtrique vnum, eundemque Aurelium præfuisse, quod adeo clarum censet, vt nulla probatione id confirmet. Ex Actis autem videtur, satis probabiliter sequi contrarium, quia in posteriori Concilio Mileuitano non præfuit Aurelius, vt ostensum est; ergo signum est, non fuisse generale totius Africæ, nam eadem fuisset præsidendi ratio, cum Aurelius Carthaginensis adhuc viueret, & prærogatiua illi præsidendi in Concilijs generalibus totius nationis Africanæ, etiamsi extra Carthaginem fierent, non esset variabilis, sed dignitati semper adhæreret. Deinde potest hoc confirmari ex his, quæ paulò ante cum eodem Baronio diximus de Concilio Carthaginensi, quod proxime, & eodem Anno celebratum est, quia

Oppositum arridet.

non

tion omnes Episcopi, qui vni Concilio adfuerunt, in alio inuenti sunt; ergo signum est, neutrum illorum fuisse generale totius nationis, sed prius fuisse coactum ex Episcopis solius regionis Carthaginensis, seu totius territorij Primatus Carthaginensis Ecclesiæ; aliud vero ex Episcopis Numidiæ, & Mauritaniæ. Consequentia per se clara est. Antecedens vero probatur ex citatis verbis epistolæ Concilij Mileuitani ad Innocentium, *Hæc ad Sanctitatem tuam de Concilio Numidiæ scripta direximus, imitantes Carthaginēsis prouinciæ Episcopos nostros, &c.* Nam his verbis clare significat, & in præcedenti proximo Concilio Carthagine coacto solum adfuisse Episcopos Primatus Carthaginensis, & illos non adfuisse in hoc Concilio Numidiæ, seu Mileuitano, ac subinde non fuisse generale totius Africæ.

8. *Prouinciale fuisse amplius probatur.*

Deinde cum ostensum sit, hæc duo Concilia eodem anno fuisse celebrata, non est verisimile, Episcopos omnes, qui Carthagine fuerant congregati, iterum Mileuium cum cæteris conuenisse. Quin potius cum in epistola Carthaginensis Concilij sexaginta septem Episcopi numerentur, in altera Concilij Mileuetani solum sexaginta vnus recenseantur, verisimile non est, plures Episcopos in aliquo illorum Conciliorum interfuisse, quam ibi numerentur, cum præcise, & sine adiectione alicuius particulæ indicantis alios omitti, illi numerentur; neque sit vlla ratio, vel indicium ad fingendam in aliquo illorum Conciliorum maiorem Episcoporum multitudinem. Inter Episcopos autem vtriusque Concilij magna est varietas in omnibus, & in personis aliquibus cognoscitur aperta differentia: nam Augustinus non fuit in Cōcilio Carthaginensi, adfuit autem in Mileuitano, idemque videtur clarum de Alipio, & Possidio, & per se est credibilius de omnibus, quorum nomina sunt diuersa. E contrario vero licet aliqui in nomine conueniant, non est necesse, vt conueniant in persona, sicut de aurelio supra dicebamus. Nam qui primo loco ponitur in epistola Carthaginensis synodi, fuit sine dubio Primas Carthaginensis Ecclesiæ, qui autem tertio loco ponitur in altera epistola, non videtur fuisse tantæ dignitatis, sed aliquis Episcopus prouinciæ Numidiæ, qui postea cum Augustino, & alijs tribus Episcopis eiusdem prouinciæ scripserunt familiarem epistolam ad eundem Innocentium, quæ est 95. inter epistolas Augustini. Hæc ergo duo Concilia Carthaginense, & Mileuitanum non videntur fuisse generalia totius Africæ: sed prouincialia, vt significat aperte dicti quinque Episcopi in dicta epistol. 95. Austini ad Innocentium, dicentes, *De Concilijs duobus prouinciæ Carthaginensis, atque Numidiæ ad tuam Sanctitatem à non paruo Episcoporum numero scriptas literas misimus, &c.* Ita ergo apertius constat differentia inter duo Concilia Mileuitana: nam prius generale fuit totius Africæ, posterius autem prouinciæ Numidiæ.

9. *Difficultas proponitur.*

Ex quibus tandem concluditur, octo illos canones de gratia Dei, qui ex Concilio Mileuitano referuntur, non fuisse editos in priori Conc. Mileuitano Anni 402. prout in 1. tomo Conciliorum referuntur, quia nihil de gratia Dei, nec de errore Pelagij in eo actum est, vt vidimus, & recte probat Baronius. Vnde fieri videtur consequens, vt illi canones fuerint in hoc posteriori Concilio Mileuitano confecti, vt concludit idem Baronius Anno 416. num. 10. Occurrit vero in hoc puncto non pretermittenda difficultas, quia in Concilio Africano sub Bonifacio, & post Synodum 7. Carthagine celebrato ante cap. 76. hic titulus proponitur, *Concilium contra hæresim Pelagij, & Cœlestij, &c.* & statim subiungitur, *Glorioſissimis Imperatoribus Honorio. 12. & Theodosio 7. Augustis Consulibus, Kalendis Maij Carthagine in secretario Basilicæ Fausti, cum Aurelius Episcopus in vniuersali Concilio consedisset, adstantibus diaconis, placuit omnibus Episcopis (quorum nomina, & subscriptiones inditæ sunt) in sancta Synodo Ecclesia Carthaginensis constitutis, vt quicunque dixerit, Adam primum, &c.* & subijciuntur consequenter octo illi canones, qui nunc habentur in Concilio Mileuitano veteri (vt sic dicam) ergo illi canones non in aliquo Concilio Mileuitano, sed in aliquo Carthaginensi editi sunt. Nam licet Concilium illud, quod vniuersale dicitur, vtique totius Africæ, dici etiam posset Concilium Carthaginense, id est, Carthagine celebratum, nihilominus non fuit aliquod ex duobus supra memoratis, sed quoddam aliud generalius tempore Zosimi congregatum. Quod Africanum appellat Augustinus epistola quadragesima septima, vbi dicit, Concilium illud ad Zosimum Papam scripsisse, & ab illo habuisse rescriptum ad totius Orbis Episcopos missum, cui⁹ idem August. meminit epist. 157. & de eodem Concilio loquitur Prosper ad 8. obiectionem Gallorum, cum ait, *Et cum ducentis quatuordecim sacerdotibus, quorum constitutiones contra inimicos gratiæ Dei totus mundus amplexus est, veraci professione, quemadmodum ipsorum habet sermo, dicamus, Gratiam DEI per IESVM CHRISTVM Dominum nostrum non solum ad cognoscendum, verum etiam ad faciendum iustitiam nos per singulos actus adiuuare.* In neutro enim priorum Conciliorum tantus fuit numerus Episcoporum. De eodemque Concilio loquitur libr. contra Collat. capite decimo, cum ait, *Errauerunt ducenti quatuordecim sacerdotes, qui in epistola, quam suis constitutionibus prætulerunt, ita Apostolicæ Sedis Antistitem B. Zosimum sunt alloquuti. Constituimus in Pelagium, atque Cœlestium, &c.* Priora enim Concilia Carthaginensia, & Mileuitana non potuerunt ad Zosimum scribere, cum viuente Innocentio inchoata, & finita sint, & ad illum scripserint. Hoc ergo fuit aliud Concilium tempore Zosimi congregatum, quod ad Zosimum scripsit, vt ex testimonio Prosperi satis probatur, licet epistola non extet. Cum autem ait Prosper, Patres illius Concilij epistolam illam *suis constitutionibus* prætulisse, per constitutiones illos canones octo contra Pelagium intelligere videtur, quos Zosimus probauit, vt infra in eodem libro cap. 41. significauit, dicēs, Zosimum machinas Pelagianorum fregisse, *Quando Africanorum Conciliorum decretis sententiæ suæ robur adnexuit.* Denique quod illud Concilium Carthaginense fuerit, & sub eisdem Consulibus, expressius tradidit idem Prosper in Chronico dicens, *Quibus consulibus, Concilio apud Carthaginem habito ducentorum decem, & septem Episcoporum ad Pontificem Zosimum synodalia decreta perlata sunt, quibus probatis, per totum mundum hæresis Pelagiana damnata est.* In quo parua est diuersitas in numero Episcoporum, sed facile potuit mendum in altero loco irrepere, & fortasse hunc numerum ducentorum decem, & septem Episcoporum quispiam sumpsit ex Concilio Africano, vbi in epistola ad Bonifacium totidem numerantur, sed illud fuit aliud Concilium Carthagine etiam celebratum tempore Bonifacij, in quo multa ex prioribus Concilijs Africanis recapitulata sunt.

10. *Prima difficultatis solutio.*

Ad hanc difficultatem inprimis dicimus, parum referre ad illorum canonum authoritatem, quod in Mileuitano, vel Carthaginensi Concilio sint editi, dummodo constet, in aliquo legitimo Concilio decretos fuisse; imo cum dictum Carthaginense Concilium nationale, seu generale totius Africæ fuerit, maior aliqua inde illis accrescit authoritas, cum dixerimus, Mileuitanum tantum fuisse prouinciale, quāuis addita confirmatione Apostolicæ Sedis vtriusque Concilij sit æqualis certitudo. Accedit, quod doctrina illorum canonum eadem est cum doctrina epistolæ Mileuitani Concilij ad Innocentium, & tota reducitur ad explodendos errores, quibus & peccatum originale, & necessitas gratiæ negatur, & extollitur potestas liberi arbitrij ad viuendum sine peccato, & ita commendatur status hominis post lapsum Adæ, vt in eo dicātur esse homines ita innocentes, vt non possint veraciter dicere, *Dimitte nobis debita nostra*, &

contrario vero status hominis ante peccatum ita deprimitur, vt in eo asseratur fuisse mortalis, etiam ante peccatum. Solum ergo est diuersitas, quia in epistola solum doctrina vera traditur; in illis vero canonibus contrarij errores distincte refelluntur, & anathemate feriuntur.

11. *Secunda solutio.* Addo denique fieri potuisse, vt illi canones prius fuerint editi in Concilio Mileuitano prouinciali, & postea fuerint repetiti in Concilio Carthaginensi, quod sentit Baronius Anno 418. num. 24. & videtur indicari à Prospero supra dicente, Zosimum sententiæ suæ robur *Africanorum Conciliorum decretis adiunxisse*, ideo enim videtur loqui in plurali, quia decreta illa in duobus Africanis Concilijs edita, vel probata fuerant. Sed in illa loquutione non solum illa Concilia, sed etiam superiora comprehenduntur. Nec satis ostendi, seu probari potest, illos canones in aliquo Concilio Mileui coacto fuisse primum editos, nam sicut prius irrepsit error inserendo illos canones in Concilio Mileuitano primo, seu antiquo, ita nunc incertum est, ex quo alio Concilio Africano desumpti sint, vt ibi insererentur. Aliunde vero testimonio Concilij Africani habemus, illos fuisse in Concilio Carthaginensi lectos, & probatos, & ex modo, quo id refertur, ibi etiam fuisse editos significatur. Quod autem prius iam fuerint editi in alio Concilio Mileuitano, nullibi asseritur, nisi vbi per errorem inserti sunt. Est autem probabilis coniectura, errorem illum inde ortum fuisse, quod duo Concilia eiusdem nominis, ac ciuitatis, & sub eodem Pontifice coacta facile potuerunt per ignorantiam in vnum confundi, & illi dictos canones attribui; Vnde cum postea intellectum sit, duo fuisse Mileuitana Concilia, & non fuisse in antiquiori editos, per coniecturam posteriori attributi sunt. Sed, vt dixi, hoc non minuit istorum canonum authoritatem, satis enim est, si constat ab aliquo Concilio prouinciali, vel nationali editos, & à Pontifice confirmatos fuisse.

12. His vero non obstantibus aliqui moderni illorum Canonum auctoritatem in dubium reuocarunt. Primo quia non satis constat, fuisse in aliquo Concilio editos, vt ex discursu facto colligitur, vnde suspicantur, vel omnes, vel aliquos eorum ex Gennadio libr. de Eccles. iast. dogmat. fuisse desumptos, & per errorem alicui Concilio attributos. Secundo quia etiam de confirmatione Sedis Apostolicæ non constat. Nam Concilium Mileuitanum solum legitur confirmatum in epistol. 25. Innocentij ad illud. At Innocentius non confirmat illos canones, neque illorum mentionem facit. Sed confirmat in speciali duos articulos, vnum de peccato originali, alium de necessitate diuini auxilij ad vitanda peccata, de quibus solis idem Concilium scribens ad Innocentium antecedentem epistolam, mentionem fecerat. Et quanuis in epistola Cœlestini Papæ capite tertio dicatur, Apostolicam Sedem confirmasse definitiones Conciliorum Africanorum contra Pelagium, & in sequentibus capitibus aliqui ex dictis canonibus referantur, non tamen omnes, sed quinque primi, omittuntur autem alij tres, qui magis in dubium reuocantur.

13. Sed hæc nouitas nullatenus audienda est, est enim sine fundamento ad introducendam specialem opinionem circa impeccantiam iustorum excogitata. Non potest tamen à graui temeritate excusari: nec est maior ratio dubitandi de tribus vltimis decretis, quam de primis, tum quia omnes habentur in dicto Concilio Africano, & non est maior ratio tribuendi Gennadio hos, quam illos, tum etiam quia communi consensu, & traditione recepta sunt, & ab omnibus Theologis, vt infallibilis auctoritatis allegantur: tum præterea, quia frustra, & sine vllo fundamento tribuuntur Gennadio, cum potius ex discursu illius libri à capite vigesimo quarto, per multa doctrinam illam ex epistola Cœlestini, & ex Concilijs Africanis, & ex Augustino decerptam esse manifeste constat: tum denique, quia Augustinus sæpe totam doctrinam illorum canonum, vt definitam in Concilijs Africanis nobis tradit, vt patet ex lib. de Bono perseueran. ca. 2. & ex epist. 95. quæ est quinque Episcoporum ad Innocentium. Et de tribus vltimis canonibus specialiter videbimus in lib. 9. cap. 8. Quocirca licet non omnino sit certum, in quo Concilio Africano illi canones editi sint, satis est, quod constet fuisse in aliquo, seu in altero ex duobus editos, vel certe quod prius in Mileuitano editi sint, & postea in Africano pleniori, & præsidentibus legatis Apostolicis fuerint confirmati. Ex quo etiam, & ex Prospero satis de confirmatione constat. Et quando de expressa confirmatione non constaret, satis essent perpetua traditione, & generali consensu canonizati.

14. *In tribus Cone. Carthag. & 4. Mileuit vera de grat. doctr contra Pelagium stabilita est. Afric. addit.* Ex his ergo habemus, quatuor Concilia, tria Carthaginensia, & vnum Mileuitanum, in quibus vera de gratia doctrina contra Pelagium definita est. Quibus addi potest quintum sub Bonifacio, quod generale nomen Africani retinuit, licet Chartagine etiam fuerit coactum, vt tradit Baronius Anno 419. num. 59. Nam in eo præsentibus etiam legatis Apostolicis priora decreta lecta, & confirmata sunt. Et de illo videtur loqui Augustinus epist. 47. cum post Concilium sub Zosimo addit, *Et quod posteriori Concilio plenario totius Africæ contra ipsum errorem breuiter constituimus.* Quibus omnibus (vt visum est) accessit semper Apostolicæ Sedis authoritas, quæ prædicta approbando Concilia, eorum sententias suas fecit, vt dixit Cœlestinus (vel certe Prosper) in epistol. ad Episcop. Galliæ cap. 3.

15. Et ob hanc Africanorum Episcoporum in detestando illo errore sedulitatem, & fidelem cum Apostolica Sede vnionem, merito scripsit idem Prosper in carmine de Ingratis, cap. 2.

Tu causam fidei flagrantius Africa nostræ
Exequeris: tecumq; suum iungente vigorem
Iuris Apostolici solio, fera viscera belli,
Conficis, & lato prosternis limite victos.
Conuenêre tui de cunctis vrbibus almi
Pontifices, geminoq; senum celeberrima cœtu.
Decernis quod Roma probet, quod regna sequantur.
Nec sola est illic synodorum exorta potestas:
Ceu quos non possent ratione euincere nostri,
Vt promerent: discussæ artes, virusq; retectum est
Hæretici sensus: nullumq; omnino relictum,
Docta fides quod non dissolueret, argumentum.
Condita sunt, & scripta manent, quæ de cataractis
Æterni fontis fluxere vndante meatu,
Et de trecentis procerum sunt edita linguis.

Et infrà.

An alium in finem poßet procedere sanctum
Concilium, cui dux Aurelius, ingeniumq;
Augustinus erat, &c.

In quibus dum geminum cœtum commemorat, loqui videtur de duobus Concilijs, quę ad Sedem Apostolicam scripserunt, Carthaginensi, & Mileuitano: in quorum altero dux, id est, præses fuit Aurelius, in altero vero Augustinus, licet non dux iurisdictione, & dignitate, fuit tamen ingenio, magisterio & doctrina. Vel certe, quia numerum trecentorum procerum indicat in his Concilijs adfuisse, fortasse ab illis verbis. *Condita sunt, &c.* loquitur de tertio Concilio Carthaginensi ampliori, & nationali, in quo & scripta leguntur præcipua decreta contra Pelagium, Præside Aurelio, & præsente Augustino tanquam totius cœtus ingenio. Ponit autem trecẽtorum numerum, vel ratione carminis ponendo numerum magnum certum pro incerto, vel perfectum pro imperfecto, quomodo numerus excedens ducentenum, trecentenus dici potest: vel quia præter 214. Episcopos verisimile est, ibi adfuisse plures sacerdotes, qui numerum illum explerent, vel denique quia cum illis 214.

Patribus

Patribus coniungit præteritorum Conciliorum Patres, qui in eandem doctrinam conspirauerant, vel forte iam in Concilio Mileuitano eosdem canones ediderant, vt diximus.

16. *Ephesinum Concilium sequitur relata.*

His Africanis Conciliis adiungimus Ephesinam Synodum, quæ paulo post tempora illorum Conciliorum celebrata est sub Annum Domini 430. & vna ex quatuor primis generalibus fuit, & in ea superiorum Conciliorum doctrina confirmata est, & Pelagij hæresis damnata, Deo ita prouidente ad maiorem Pelagij, & Cœlestij confusionem, ne illorum damnationi vniuersalis Cõcilij authoritas deesse videretur. Quoniam vero synodus Ephesina non contra Pelagium, sed contra Nestorium celebrata est, vt intelligatur quid, & qua occasione contra Pelagianos egerit; sciendum est ex Cassiano libro quinto & septimo, de Incarnation. Nestorianam hæresim in Pelagio prius fuisse conceptam, & è conuerso errorem Pelagij ex Nestoriano fuisse deductum. Refert enim Cassianus, Pelagium sensisse, Christum prius fuisse purum hominem, & ob vitæ innocentiam, quam suo arbitrio sine vllo peccato conseruauit, Deificatum fuisse, indeque progressum Pelagium esse, vt diceret, etiam alios homines sine peccato viuere posse, si velint. Idemque sensit Prosper in Epitaphio Nestorianæ, & Pelagianæ hæresis, ante carmen de ingratis dicens.

Nota ex Cassian.

Nestoriana lues successit Pelagianæ.
Quæ tamen est vtero progenerata meo.
Infelix miseræ genetrix, & filia natæ,
Prodiui ex ipso germine, quod peperi.
Nam fundare arcem meritis prior orsa superbis,
De capite ad corpus ducere opus volui.

17. *Hæreticorum errores ab Ephesina Synodo anathematizantur.*

Hinc ergo factum est, vt cum ante Ephesinam Synodum Iulianus, & alij Pelagiani ab Ecclesia essent electi, Constãtinopolim ad Nestorium migrauerint, graues querelas contra Cœlestinum Papam ferentes, qui à Nestorio benigne recepti sunt vt constat ex epistolis, quas pro illis ad Cœlestinum scripsit, & ex rescripto Cœlestini ad ipsum, in quo eum vt hæreticorum fautorem reprehendit, apud Baron. Ann. 430. num. 3. vsque ad 24. Perseuerantibus ergo Nestorianis in sui erroris pertinacia, etiam Pelagianis consentire cœperant, saltem quoad articulum de originali peccato, & de primi parentis lapsu, atque ita Pelagiani, & Nestoriani Episcopi se mutuo fouebant. Quamobrem in fine Concilij post Nestorianorum damnationem etiam Pelagiani Episcopi, & eorum errores specialiter damnati sunt, vt in epistola synodica Concilij Ephesini ad Cœlestinum Papam, quæ est 12. inter epistolas synodales Cyrilli, & habetur in nouo Concilio Ephesin. tom. 4. cap. 17. his verbis declarant illius synodi Patres. *Porro autem perlectis ijs in sancta synodo, quæ de impiorum, Pelagianorum, Cœlestij, Pelagij, Iuliani, Perfidij, Flori, Marcellini, Oxentij, reliquorumque eadem cum illis sentientium depositione à pietate tua istic decreta, & constituta sunt, indicauimus & nos quoque, ea solida, firmaque permanere debere, sumusque omnes eiusdem sententiæ.* Et hac ratione dixit Gregorius libr. 5. epist. 14. aliàs cap. 114. in Ephesina synodo damnatum fuisse Pelagium, & lib. 7. epist. 47. inde coarguit quorundam hæreticorum calumniam, qui Acta Ephesinæ synodi insertis quibusdam capitibus hæresis Pelagianæ corrumpere tentarunt. dicens: *Cum Pelagius, & Cœlestius in eadem synodo damnati sint, quomodo poterant illa capitula recipi, quorum damnantur authores?* Prosper etiam in dicto epitaphio vna sententia vtranque hæresim in illa synodo fuisse extinctam dicit, dum Nestorianam hæresim introducit dicentem:

Nestoriani Pelagianis faubant.

Me tamen vna dedit victam sententia letho:
Illa volens iterum surgere, bis cecidit.
Mecum oritur, mecum moritur, mecum que sepulchrum
Intrat, & inferni carceris ima subit.

CAPVT V.

De alijs Conciliis contra reliquias Pelagianorum, & alios gratiæ hostes celebratis.

1. *Arausicani Conc. eius doctrina, atque confirmatio.*

QVanuis Pelagianus error tantæ molis authoritate prostratus, ac pene extinctus videretur, nihilominus, vt in superioribus vidimus, occasione alterius prædestinatorum erroris extreme contrarij, *iterum commenta mali sopita resurgere in Semipelagianis cœperunt*, vt dixit Prosper de Ingratis, initio. Contra has ergo Pelagij reliquias Concilium Arausicanum in Gallia, copiosius doctrinam de gratia, & præsertim de illius necessitate ad initium salutis, & fidei declarauit, editis 25. decretis, seu canonibus, ex quibus duo priores continent veram doctrinam de lapsu primi hominis, & peccato originali contra Pelagium. A tertio autem canone damnatur sub anathemate Semipelagianus error sub eisdem fere verbis, quibus à Cassiano, & Fausto explicatus est: & hac occasione plures sententiæ de necessitate præuenientis, & comitantis gratiæ, & de fragilitate liberi arbitrij ad bonum operandum, traduntur, quæ virtute totam doctrinam de gratia, & libero arbitrio continent. Quanuis autem hoc Concilium prouinciale sit, & non legamus fuisse confirmatum, subsequente (vt sic dicam) approbatione, nihilominus canones illi infallibilem fidei authoritatem continent, quia antecedenter (vt sic dicam) fuerunt authoritate Pontificia confirmati, vel potius editi. Nam vt Patres illius Concilij professi sunt, illi canones nõ fuerunt ab ipsis facti, vel inuenti, sed ab Apostolica Sede fuerunt ad illos transmissi, vt eiusdem Sedis authoritate, & admonitione promulgarentur: & hac ratione Concilium illud antecedenter ab Apostolica Sede confirmatum dici potest. Cætera vero, quæ ad illud Concilium, eiusque Canones spectant, supra capit. 1. tractando de Leone Papa, dicta sunt. Peculiares vero difficultates, quæ circa nonnullos ex illis canonibus insurgere possunt, in discursu materiæ de gratia tractabuntur.

2. *Conc. Arausic. sic & Syno. Valent. Prædestinatorum item. rum damnarunt hæresim.*

Non solum autem Semipelagianorum error, sed etiam aliqua ex parte hæresis Prædestinatorum in illo Concilio damnata est, dum in canone vltimo definitur, nullum esse prædestinatum ad malum, & quemlibet baptizatũ posse per Christi gratiam, quæ ad salutem pertinent, operari, si velit, & debere id facere, si saluari velit. At vero hac definitione, & alijs non obstantibus, hic error Prædestinatorum vel postea durasse, vel post aliquos annos repullulasse videtur. Nam illius occasione censetur congregatum Concilium Valentin. in Gallia Anno Domini 855. in quo vera doctrina de gratia, & de præscientia, ac prædestinatione Dei traditur, quia in his omnibus Prædestinatiani errabant. Imo illo tempore quidam Scoti hæresim illam renouare tentabant, quos leues homines non pauci sequebantur, vt in capite sexto eiusdem Concilij insinuatur, & ad resistendum illis renouatæ etiam est ibi vera de gratia doctrina. Breuissime tamen, & quasi remissiue ad priorem Patrum & Cõciliorum decreta, sic enim dicitur in capite sexto. *Item de gratia, per quam saluantur credentes, & sine qua rationalis creatura nunquam beate vixit, & de libero arbitrio per peccatum in primo homine infirmato, sed per gratiam Domini Iesu in fidelibus eius reintegrato, & sanato, id ipsum constantissime, & fide plena fatemur, quod sanctissimi Patres authoritate sanctarum Scripturarum tenendum nobis reliquerunt. Quod Africana, quod Arausicana synodus professa est, quod Beatissimi Pontifices Apostolicæ Sedis tenuerunt.* Similia fere habentur de præscientia, & prædestinatione in capite primo, vbi dicitur, *De præscientia Dei, & prædestinatione, & de quæstionibus,*